

B U E Z

AN OTROU SANT EFFLAM,

PATRON PLESTIN.

Var ion Guetz Sant JULIAN.

SELAOUIT oll a vir galon
Buez Sant EFFLAM, hor Patron ;
Eur Vuez gaër hac admirabl,
Da hout en Plestin desirabl.

Desirabl vé, me a grete,
He gout partout dre ar c'hontre,
Evit alumi er galon
Da Zant EFFLAM devocion.

Pepini sur a zeziro,
Goude clêvet e viraclou,
Renta servich bemæc dezàn.
Qeit ha ma vezo er bed mæn.

Commançomp genta lavaret
E voa brezellon diremet
En Hiberni hac en Bro-Zos ;
Ne voa muy na peoc'h na repos.

Qer sclasset voa o c'halonou,
Ma seljont oll ous an êrvou
Da c'houlén pardon ous Doue ;

[2]

Misericord ha trugare.
 Hor Zalver, leun a garante,
 A zellas oute a drue,
 O rêy Dofin d'an Hiberni,
 Ec'h eure d'ar brezel cessi.
 Fatiguet voa ar Rouane,
 Ma sinjont ar peoc'h entreze
 Da rêy d'o fobl paciantet,
 Pa voant gant Doue respiret.
 Evit brassoc'h fidelite,
 E conclus ar Rouane
 Var ar sujet da zemezi
 Ar Prinç EFFLAM da HENORI.
 Cetu quêt an oll armou,
 Cetu casset ar brezellou,
 Cetu pariout ar peoc'h sinet,
 Eus a bell amzer desiet.
 Ar Prinç EFFLAM neve ganet
 A voe hep mar gen instruet,
 Ma surpasse en vertuziou
 Cos ha yaouanq an oll er vro.
 Rêy a garie aluzennou,
 Ober orêzon ha yunioù;
 Evelse en em dispose
 Da renta servich da Zoue.
 Credit evit tra assurêt
 Ec'h instrue e oll Brincet
 Dre'r vertuziou a bratige,
 O caret zervicha Doue.

[3]

Un deiz oute e conferas,
 Hac o avis a c'houlennas
 Da guitiâr vanite ar bed,
 Da ze voa en em resolvet.

Gant abondanç eus a zaerou
 E rentjont da Zoue graçou,
 O prometi d'o mestr ec'h aj^en
 E voa qement a zesirent.

EFFLAM e zaouarn a juntras,
 Ha da Zoue graç a reatas
 Da veza gantàn inspinet
 Da zortial demeus ar bed.

Sonjal a rejont er voyen
 En pe fêçon ar môr tremen;
 Mes dre bermission Doue
 Voe retardet o bolonte.

Ar Roue e Vab a c'halvas,
 Hac e avis a c'houlennas,
 Evit consanti eureuji
 D'ar Brinces yaouanq-HENORI.

Evit ne voa e volonte,
 E consantas dre c'braç Doue,
 Evit d'e dad oboissa,
 Ha miret ous annui dezâ.

Prest e voe grêt an depechou;
 Gant rejouissanç ha pompou,
 Gant dilijanç d'o eureuji,
 Gant ur joa vras en Hiberni.

Er memes deiz êru an nos,

[4]

E voejont casset da repos,

Hac e lavaras d'e bried

Ar pezh a voa en e speret.

HENORI o veza clêvet

Ar proposiou eus he fried,

D'en em estoni he teuas,

Ha da veza contristet bras.

En gant an aon na gontsantje

Miret eveltàn'r chastete,

En devoe prest-queuz d'e gomzou;

Hac e sonjas quitât ar vro.

Evel ma he santas cousquet,

En em rentas gant e Brincet

En ur barq fichet da vonet

D'ar plac ma vijent inspiret.

Cunduet e voent gant Doué,

Ha renter prest en ur c'hontre,

En hent bras e penn al Léo-Dièz

A Lannion da Voutroulez.

Pa voant eno en em rentet,

Ha tost d'ar forest disquennet,

Dirac ur roc'h hanvet Qerlas,

Ul loën horrubl a drementas.

Guelet a rejont un dragon

Ous en em denn en un toul don,

Da ur c'havarn var dro mil pas

Dious al lavaret roc'h Qerlas.

Nao ilinad eus a zonder,

Hac a lec'hed daouzec antier

[5]

En d'oa ar c'havarn ma loje ;
Ervez ar scrit eus ar Vue.

Gant don ma vije attaqet
Goude ma vije antreet,
Gant finesse, evel al lern,
E yê a recul er c'havern.

Er bla pêvar c'hant anter cant ;
Artur, courajus ha vaillant,
En em blije da chasseal
Ar serpantet ha monstrou al.

En abondanç e voant dre'r vro
Er c'hoajou hac er forestjou ;
Ha desolet voa ar c'hontre
Gant un nombr bras a loëned goe.

Pa dremene EFFLAM an Tréz,
Heuillet gant e gompagnunez,
Ar Roue Artur a rancontras,
Asistet gant Otrone bras.

Pa voe saludet gant EFFLAM ;
Hac hanvet dezàn tad ha mam,
E tislêrias c'hoas ar sujet
Da veza en Breiz disqennet.

Artur souden a zisqennas
Divar varc'h, hac er yriatas
Gant calz eus a rejouissanç,
Dre ma voant a un alianç.

Pourmen a rejont spas amzer ;
Gant discoursiou guel famillier,
O comz demeus o alianç,

[6]

Gant plijadur ha confianç.

Pa voant dirac toul ar serpent,
E lavaras Artur d'ar Zant:

„ Estonet bras en em gavàn

„ Rac ma credit bale amàn.

„ Hac e credit, eme'r Roue;

„ Chom qer tost d'ar monstr cruel-ze,

„ Hep morc'het ha gant assuranç!

„ N'er graen qet hep asistanç.

„ EFFLAM dezàn a respontas:

„ Beza hon eus un Doue bras,

„ Un Doue bras hac hor miro

„ A bep perill ha danjeriou.

„ Guelet hon eus ous ur forest

„ Ur monstr o sortial, ha prest

„ D'e gavern eo en em dennet,

„ Hac a recul eo antreet. „

A bel amzer en devoa c'hoant

Artur da gaout toul ar serpent,

Ma pedas EFFLAM da zisque

Ar c'havarn ma en em rente.

Pedi raç ar Roue Artur

Da guemeret ar blijadur

Mar pliche gantàn ur pennad

Da velet rêy d'ar monstr combat.

Neuze souden e commenças

Ar Roue gant ur gourach vras,

Dre ma voa ha crén ha puissant,

Da rêy attaqou d'ar serpent.

[7]

Un deiz antier a implias
 O combat, hep ma paouezas;
 Qer fatig voa o combati,
 A ben ar fin ne aille mui.

Da guichen EFFLAM e tosiâs,
 Ha var ar yêod en em dolas,
 Gant qement demeus a zec'het,
 Monet pelloc'h n'e alle qet.

Sant EFFLAM, gant truez outâ,
 Pa na gave dour da eva,
 A bedas Doue evellen,
 Hac exocet voc e beden.

„ Otrou, pehini a netra
 „ Oc'h eus crouet oll ar bed-mâ,
 „ Me o supli hor zoulajit,
 „ Hac hor pedennou exocit.

„ Pep tra oll deoc'h a obois,
 „ Evel ma tisq deomp ar feiz;
 „ Dour en desert o poa roet
 „ Da Voyses ous e zec'het.

„ Plijet ganeoc'h ive, Otrou,
 „ Dre ho Passion, ho meritou,
 „ Ho Mab unig hac hor Zalver,
 „ Rêy bremâ dour d'o servicher.

Goude ec'h eure Sin ar Groas,
 Ha prest var ar roc'h e scoas
 Da ben teir guech gant e vourdon,
 Goude beza grêt orêzon.

Eur bouill dour sclêr a zortias,

[S.]

A rê gœude miraclou bras
 D'ar belerinet a deue
 Gant devocion d'ar plaç-se.

Sourcen an dour a veler c'hoas
 En Toul-Efflam var an hent-bras,
 Ebars en antre al Léo-Dréz,
 A zeo en distro Moutroulez.

Pa velas Artur ar miracl
 E scoas var e estomac;
 D'an daoulin prest en em dolas,
 E asistanç a c'houlennas.

„ Hor zicourit ous ar serpent,
 „ Ni o supli, c'houi, Prinç vaillant;
 „ Ni a vel selër oc'h eus galloud
 „ Hac a ya bremâ en hon iout. „

EFFLAM en devoa a galon
 D'e asista intancion,
 Hac a brometas er raje,
 Gant ar c'hraç demeus a Zoue.

Tremen a euré oll an nos
 Ep monet-camet da repos,
 Epad an nos en orêzon,
 Evit guir breparacion.

Pa voa deut antronos mintin,
 En eur stouas var e zaoulin,
 Prest dirac cavarh an dragon
 Ec'h eure c'hoas e orêzon.

Neuze d'ar serpent ec'h ordren
 Sornial prest eus e gavern,

[9]

Hac e sentas ous e gomzou,
Dre c'hraç Doue ar guir Otrou.

Neuze ec'h eufe orêzon,
Hac e lavaras a galon
Ar c'homzou varlerc'h raportet;
Selaouit-he hac ententet.

„ Jesus, hon Roue eternal,
„ C'houi lavaras doc'h Ebestel
„ Extermina en oc'h hano
„ Ar serpentet hac ar monstrou.
„ Plijet ganeoc'h ive clêret
„ Hon requejou deoc'h adresset;
„ Plijet ganeoc'h deomp otrei
„ Bea delivret dious annui.

„ Mirêt dious droug tud ar c'hanton
„ A recevont dious an dragon,
„ Evit gallout ho servicha.
„ Qêita ma vefomp er bed-mâ.
„ C'houi zo gant ho Tad eternal,
„ C'houi zo gant ho Speret-Saniel
„ O veva, o rên assambles
„ Evit ur birvigen james „ *Amen.*

Pa voe achu e orêzon,
E pign var ur roc'h an dragon,
Hac e sellas a bep coste,
Pa voe pignet var ar goure.

Hac én da c'hrigoncb. da yudal,
Un dra horrubl eo e zônjal;
Qer crén, qen terrubl e crias,

[10]

Ma voe clêvet eus a bel bras.

Goude ze e benn a stoûas ,

Goad en abondanç a rentas ;

Neuze en Trièz e risqennas,

E yas er môi, en em veuzas.

Ar Roue Artur pa velas.

E rê EFLAM miraclou bras,

A rentas prest an ol graçou

A voa possubl d'e veritou.

Neuze d'ar guêr e-tistroas

Gant constantamant ha joa vras,

O velat fin eus an-diagon,

En devoa noazet er c'hanton.

Eno e tremenas an nos

EFLAM gant neubeut a repos,

Hac antronos, gent ma flachas,

E ofiç c'hoas a lavaras.

Goude ze e yas da bourmen

Var goste an od pen-da-ben,

Da choas ur plaç a dost d'an Trièz,

Dezàn ha d'e gompagnunez.

Etal eur reiz en em gavjont,

Bete he zourcen e hejont,

Ma voa ur plaç qement d'o grat,

Ne deurvejont get e guittât.

Eno e teurvejont sevel

O Hermitach hac ur Chapel

Da zervicha Doue bemde,

Assambles enpad o bue.

[11]

Antroncs goude o feden
 Ec'h ejont aré da bourmen.
 Hac int caout eur bouill dour eva,
 Evit en em rafrechissa.

Eva a rejont anezi
 Peb a vanne mad pepini,
 Hac an dour-ze o zoulajas,
 Ha rafrechisset o rentas.

D'o hermitach e tistrojont,
 Ha lein preparet a gavjont,
 Un Æl en qichen azeet
 Var ar yêod glas a dost d'o boüed.

Qer brillant voa sclêrijennet,
 Sellet outàn ne aillent qet;
 Ne aillent qet tosiât ouîâ,
 Qement' rê c' sclêrijenna.

Neuze dezo e lavaras:

„ Tostait, tud a istim vras,
 „ Da zebri bardimant ar boüed
 „ A velit amàn deoc'h ficher
 „ Eul lein a zo deoc'h preparet
 „ Gant hor maguer, Crouer ar bed,
 „ Pa oc'h en em rentet dezàn,
 „ Ha dilezet oil ar bed-màn.

„ Me a zo deuit d'o servicha,
 „ Hac a zo digasset gantâ
 „ D'o consoli hac ho Princet,
 „ Bars en exil oc'h eus choaset.

Goude prest e îsparissas;

[12]

Hac en joa vras en o lezas ;

En ur joa vras spirituel

Annoncet dezo gant an Æl.

Goude beza rentet graçou

Da Zese eus e faveuriou,

EFFLAM an dol a viniguas ;

Hac e qemerjont o repas.

Goude o fred en em glêvjont,

Ha da yun en em avisjont :

D'al lun, d'ar merc'her, d'ar guener,

A yiqen enpad o amzer.

Neuze Doue a gonfirmas

O desseign gant miracloù bras,

O rêy an deizioù ze deze

Da zebri digant an æle

Ar graçou hac ar faveuriou

A rerevent eus an ênvou,

O laqas neuze da zonzal

Ne dieyent qet clasq ur plaç-al.

Credi a rejont an draze

E voa agreabl da Zoue

E chomjont er plaç-se ato

D'e zervich bete ar mato.

Oza a rejont ar Clapel

A voa eno abaoue pel,

Achui o c'habinejou.

A bep tu dezi tro var dro.

Chom a rejont neuze eno ;

Cunñui o fedennou,

Ha

[13]

Ha monet d'ar Chapel bemde,
D'an ofiç enpad o buë.

Bep sul, bep meurs ive bep yaon
Ha bep sadorn sur bep nep gaon,
E-cavent o boued preparer
Grêt gant an El er gabinet.

Pa voant eno en santelez,
EFFLAM hac e gompagnunez,
Gant an oll a dost hac a bel
Voant admiret en Breiz-Izel.

Cetu un hermit êruet
En devoa eno habitit,
Un Hermit hanvet Sant Gestin,
En eus ur Chapel en Pfestin.

Gestin dious Rom pa zistroas,
D'e blaç are a retornas,
Evit qemeret e repos,
Ha tremen ennàn deiz ha nos.

Mes Sant EFFLAM a voa ennàn,
Ma lavaras Gestin dezàn :

„ Va breur qer, deût mad raveet,

„ Va flaç so deoc'h, ne flachi qet.

„ Evit beza ar plaç indign

„ D'o possedi gant oc'h oll dreiz,

„ Habitec an beñe mervel,

„ O c'hortos er gloar eternel.

EFFLAM ermès a zortias.

Ha da Gestin a resposias :

„ Tad venerabl, just ve lezet

[14]

„ Ho ti ganeoc'h; c'houi deu a bel.

„ Me zo c'ien, dispos ha yaouanq,

„ Hac a rêy prest eur vatimant;

„ C'houi zo fatiguet gant an heur;

„ Chomit amañ, me ya em hent. „

Gestin dezan a respontas :

„ Va escusit, n'e dec'hit pas;

„ Eur plaç all me a bourveo;

„ Chomit en oc'h exerciçou. „

Ha pa voant o daou en divis

Piou a dec'hje dre honestis,

Un Æl dezo a barissas,

Hac evellen a lavaras:

Gonde beza grêt ar zalud,

E voa agreabl o disput,

E voa agreabl da Zoue,

Cetu amañ e volonte.

„ Ordreier en deveus Doue

„ Ma chomn EFFLAM er plaç-se;

„ Ha Gestin en em retiro

„ D'ar foret nessa zo vardro. „

Pa voa dispartiet an Æl

E rentjont graç d'an Eternel,

Da veza dezo disclêyer

Ar peñ a voa en o souhet.

Gestin a guemeras conje

Digant Sant EFFLAM en heur-ze;

D'ar foret tost en em rentas,

Hac en santelez o vevas.

[15]

Hor Zant EFFLAM a dremenas
 Ar rest e amzer en e blaç,
 Qen a vœ galvet gant Doue,
 Dre eur c'hlenvet bian goude.

Var e varo ec'h exhortas
 E Zisqibien, hac a zentas,
 Da berseveri er plaç-se,
 Qen a vije fin d'o bue.

En e Chapel vœ entêret
 Gant e vreuteur asistantet,
 Ar c'houec'hvet deiz eus a vis Du,
 Tud en em rente a bep tu.

Qement a vœ a viraclou,
 Ma teue tud eus a bep bro;
 Ma vœ sonjet eno sevel
 En enor d'ar Zant ur Chapel.

C'hoarvout a eure hep douctanç,
 Dre hir amzer ha negliganç,
 Ma vœ negliget ar plaç-se,
 Hep nep mancion er c'hontre.

Goude e revelas Doue
 Ar zantelez eus ar plaç-se
 D'un den zantel voa er c'hontre,
 A dost d'ar Chapel e chome.

Nè voa qet assur an den-ze,
 Ervez ma lenner er Vue,
 E vije eno habiter,
 Nac e vije-bet entêret.

Bep sadorn e voa custumet

[16]

Da scuba, guech ne vange qet;

Ha pa scubas ur certen de,

E teuas goad eus ar pave

Estonet bras demeus a ze,

E laqas evez mad goude,

Hac e vele cuntinui;

Ia ha memes e cresqi.

Senjal eure neuze confer

Gant Pol, Escop eus a Dreguer;

Ha pa voe dezàn disclêryet,

E conferas var ar sujet.

Confer eure gant ar Chabistr

A ur sujet a voa qer trist;

Ber avis ar re savanta

Dre'n Escopti var guement-mâ.

Dre o avis en em rentas

En Plêstia, hac e publias

Ober tri yun hac orêzon,

Gant calz eus a zevocion.

Goude-ze e courc'hemenhas

Ma vije toullet prim ar plac

A beini e sortie

Ar goad eno a remerqe.

Caver voe heuze er poull-ze

Corf Sant EFLAM hac e Vue

En e archet gant e hano,

Cetu, bepret ar miraclou.

Gant calz a enor ha respet

Demeus ar poull e voe sayet,

[17]
 Ha douguet d'an Ilis Paros;
 E gorf zo eno o repos.

En Plestin er Be goureet;
 Gant dreillou ouarn goloet;
 Emedi Corf hor Zant Patron;
 Rentomp dezàn devocion.

Grêr zo eno miracloù bras;
 Hac a guntiñu bepret c'hoas;
 Dre e faveur ha meritou;
 Rentomp oll da Zoue graçou.

Rentomp dezàn ive servich;
 Me ho suppli oll, Plestinis;
 Ma veritimp e asistanç,
 Hac êruour en e bresanç.

E c'balloud zo breman qer bras;
 Ha ma eo bet james biscoas;
 Nep gant fianç er goulennou,
 Me oc'h assur en o c'hlêvo.

Guelit ze dre experianç,
 En andret calz e asistanç,
 A dost a bell en eus clêvet;
 Ar beden dezàn adresset.

Ne lezomp nep deiz da dremen;
 Na rêyo pepini peden;
 Gant fianç hac a vir galon;
 Clêvet vezo hon orêson.

Assuret en hor c'hunduo;
 Fidelamant en hon œuvrou;
 Ma veritomp oll, qent mervel,

[18]

Possedi ar Gloar Eternel.

Fin.

B U E Z

S A N T E Z H E N O R I ,

P R I E D D A Z A N T E F F L A M ,

*Pehini he deus ur Chapel e Paros Plestim.**Var ar memes ton.***S**ELAOU ha compren a galon,

Disq, mar ac'h eus devocion,

Ur C'hantiq zo nevez format.

Da HENORI ha, d'e Fried.

En amzer ar Pab Sant Leon,

Tad-gez an Otrou Sant EFFLAM,

En devoz brezel ha combat

Cuntinuel bete ar goad.

Qement a voa a vassacrou,

Qement demeus a valeurion

En Bro-Zoz hac en Hiberni,

Ne vouiet en pe du trei.

E zezir voa cuntinui

Ous ar Roue Tad HENORI,

Cuntinui bete'r maro,

Ha conservi bepret e vro.

Succedi cure d'ar gurun,

Succedi ive d'ar fortun,

Tad Sant EFFLAM, ar Princ vaillant,